

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΡΟΜΗ

Γιὰ τὴν Ἑλλάδα Δρ. 10. — Γιὰ τὸ Ἐξωτερικὸ
Φρ. 7ρ. 10.

20 λεπτά τὸ φύλλο λεπτά 20

ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ: Στὰ κισκία τῆς Πλατείας Συντάγματος, Ὁμόνοιας, Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν, Σταθμοῦ Τροχιόδρομου (Ὁφθαλμιατρεῖο), Βουλῆς, Σταθμοῦ ὑπόγειου Σιδηροδρόμου (Ὁμόνοια), στὸ καπνοπωλεῖο Μανωλακάκη (Πλατεία Στουρνάρα, Ἐξάρχεια) στὰ βιβλιοπωλεῖα «Ἐστίας» Γ. Κολάρου καὶ Σακέτου (ὁδὸς Σταδίου, ἀντικρὺ στὴ Βουλῆ).

Ἡ συντρομὴ πλερώνεται μπροστὰ κ' εἶναι ἐνὸς χρόνου πάντα.

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ

ΚΑΙ

ΠΡΑΜΑΤΑ

ΓΙΑ

νῆσαι σάπια ἢ Βουλὴ μας θὰ πῆ πῶς εἶναι σάπιο ἀλάκαιο τὸ Ἔθνος, ἀφοῦ ἡ Βουλὴ μας ἀπὸ τὸ Ἔθνος ἐκπορεύεται καὶ ἀφοῦ τὸ Ἔθνος διεντύνεται ἀπὸ τὴ Βουλὴ. Ἀλήθεια παλιὰ αὐτὴ πὸν ὅσο πάει καὶ δυναμώνει, γίνεται, νὰ ποῦμε, ἀτσάλι πὸν νὰ μὴν μπορέσει νὰ σπάσει ποτέ· παρὰ νὰ μᾶς σπάσει τὰ κεφάλια μας ὅσα θαρροῦν ἢ ὅρα νὰ σβήσει τὸ Ρωμαϊκὸ ἀπὸ τὸ πρόσωπο τῆς γῆς.

Ἡ Βουλὴ μας λοιπὸν ἀποδείχθηκε σάπια μετὰ τὴν ἐκλογὴν Τήνος καὶ Πάλλης καὶ σάπιο τὸ Ἔθνος πὸν τίς ἔκανε αὐτὲς τίς ἐκλογὲς καὶ πὸν δέχτηκε μετὰ τέτια πτωματικὴ ἀπάθεια τὴν ἐπιχώρησίν των. Καλὰ τὰ εἶπε καὶ ὁ Σταθόπουλος σ' ἓνα τελευταῖο τοῦ ἄρθρου, πολὺ δυνατὸ καὶ πολὺ ἀληθινὸ, στὴν «Ἀκρόπολη» τὸ Ἔθνος εἶναι ἀρρωστο καὶ γιὰ νὰ βροθεῖ ἢ ἀρρώστια του δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰν τὸ ξετάσουμε ἀλάκαιο· παίρνουμ' ἓνα κοματάκι του, ἓνα μὲριό του, καθὼς κάνουν οἱ γιατροὶ, καὶ τὸ βάζουμε κάτου ἀπὸ τὸ μικροσκοπικὸν παίρνουμ τὴ Βουλὴν, τὴν ἐξετάζουμ με μικροσκοπικῶς καὶ βρίσκουμ τὴν ἀρρώστια μας. Καὶ ἡ ἀρρώστια μας εἶναι ἡ σπειροχαίτη ἢ πολιτικὴ. Ὅσοι νιώθετε ἀπὸ μικροβιολογία θὰ βροῦτε ἀμέσως σὲ ποιά ἀκατονόμαστη καὶ φοβερὴ ἀρρώστια ἀπαντιέται αὐτὸ τὸ μικροβίον. Καὶ τέτια σι' ἀλήθεια εἶναι ἡ πολιτικὴ ἀρρώστια μας.

Γιὰ νὰ γιατρευτεῖ ἡ ἀρρώστια αὐτὴ χρειάζεται ὑδράργυρος μετὰ τὸ καντάρι· μὰ πὸν ὑδράργυρος καὶ πὸν γιατρός νὰ μᾶς κάνει τὴ σωτήρια ἐνεση καὶ νὰ μᾶς τρίψει τὸ σαπισμένον κορμί; Μᾶς ἀφίστανε στὴν τύχη μας, σὺν τοῦς ἀπελπισμένους ἀπὸ τὴν Ἐπιστήμη ἀρρώστους, κ' ἔτσι σιγὰ σιγὰ ἢ Ἑλλάδα κατάντησε ἓνα ἀπέραντο «Ἀσυλο πολιτικῶν ἀνιάτων» ὅπου ἑκατομμύρια ἀπελπισμένοι ἀρρωστοὶ καθοῦνται καὶ ξιοῦνε μερανύχια, σὺν τὸν Ἰὼβ, τίς πληγὲς τους, ἀναμένοντας ἀπὸ ὦρα σὲ ὦρα τὸ μεγάλο τους σωτήρα, τὸ θάνατο.

σῖγμα: Ἰός! Ὑφίλον-γιῶτα-ὄμικρον-σῖγμα: Ἰός!...

ἐνῶ ἐγὼ κουνώντας μετ' ἀπελπισίαν τὸ κεφάλι μου ἔσκυφα πάλιν εἰς τὴν μελέτην τῆς ἐπιστημονικῆς πραγματείας περὶ ἐπιλογίου πυρετοῦ. Ἐκεῖ πού διαβάσα ἑσταμάτησα ἄξαφν σὲ μία λέξι: «ΡΙΠΤΑΣΜΟΙ!» Τώρα ἦρθε ἡ σειρά νὰ ρωτήσω τὸν ἑαυτὸ μου:

— Τί θὰ εἶπῃ, Τιμολέων, ριπτασμοί;

Ἐκλείσα τὸ βιβλίον κ' ἐπίασα τὸ λεξικό. Ἀπάνου-κάτου εὗρηκα τὴν ἐξήγησιν: Ἐπειτα ἄρρησα τὴν γατρικὴν κ' ἐπῆρα τὸ «Νουμᾶ». Ἐκεῖ πού διαβάσα, εἶδα ἄξαφν γυρίζοντας τὴ δεύτερη σελίδα μία κρίσι εἰς ἓνα διαγωνισμὸν περὶ συγγραφῆς «Νεοελληνικοῦ Ἀναγνωσματάρου». Ἐδιάβασα ὅλην αὐτὴν τὴν κρίσιν μετὰ πολὺ ἐνδιαφέρον γιὰ τὸ διαγωνισμὸν περὶ συγγραφῆς ἀναγνωσματάρου (μὲ λέξεις πού νὰ τίς ἀκούῃ τὸ παιδί κάθε ὥρα σπῆτι του, ἀφοῦ σήμερον μετὰ κείνα πούχουνε στὰ σχολεῖά μας, τὸ Ρωμιόπουλο, παίρνοντας τὸ πρῶτον βιβλίον στὰ χεῖρά του, θὰ πρωτοσυλλαβίσῃ μὴ ψεύτικη λέξη πού δὲ θὰ τὴν μεταχειριστεῖ ποτέ στὴν κουβέντα του). Αἰσθάνομαι μεγάλην εὐχαρίστησιν διαβάων αὐτὰ τὰ διακοπτόμενα ἀπὸ τὸ μονότονον συλλαβισμὸν τῆς μικρῆς, ἢ ὅποια ἀνοίγουσα ὑπερμέτρως τὸ στόμα τῆς φωνάζει:

— Ἀ-ρο-τρον! Τέτ-τιξ! Γρύλ-λος! Πό-α! Φθεῖ-ρο!

Δὲν εἶμαι ὀπαδὸς τῶν δημοτικιστῶν. Εἶμαι ὁμοῦ ἐχθρὸς ἀσπονδὸς τῶν καθαρευουσιάνων! Τί εἶμαι; Δὲν ξέρω οὔτε ἐγὼ. Ἄλλως τε δὲν μοῦ ἐπιτρέπει νὰ εἶμαι κάτι καὶ ὁ κύρ-Στέφανος, ὁ διορθωτὴς τῆς «Ἀκροπόλεως», ὁ ὁποῖος φαίνεται ἔχει ἕλληνας ιδέας εἰς τὰς ὁποίας ὑποτάσσει καὶ ἐμὲ διορθῶν ἀναλόγως τὰ χειρόγραφα μου. Ἀκόμη γελῶ μετὰ ἐκεῖνον πού ἔγινε σ' ἓνα ἄρθρον προχθίς. Ἐγραφα ἐγὼ: «Μία γιορτὴ σύμφωνη...» Καὶ βλέπω στὴ διορθῶσι:

τος. Τριγωνῶ τώρα χωρὶς σκοπὸν γύρω στὸ παλάτι καὶ πότε τὸ χαιδεύει μ' ἀπαλὸ χᾶδι, πότε τὸ κοιτάζει χαμογελώντας. Χαρὰ γυμνάζει τὰ στήθη του, μὰ σκύβοντας νὰ ἰδῇ τὰ βάθη τῆς ψυχῆς του βλέπει τ' ἄδειον πού εἶναι μέσα. Τοῦ κλεψέ τ' ὄνειρον, πούτρεφε τὴ νύκτ' του, ἔχει ἡ Στρίγγλα μὰ τὸ παλάτι. Μέσα του δὲν ἔχει πιά πνοὴ ζωῆς. Καὶ τριγωνῶ ἡμερόνυχτα γύρω στὸ παλάτι. Ὑπνος δὲ βάρυνε τὰ μάτια του. Ὡς κ' ἡ Νεράιδα ἢ Καλόγνωμη τὸν ἀπαρνήθηκε. Ὅταν κοιτάζει τὸ παλάτι ἀκούει στὴν καρδίᾳ του κάτι σὺν ζεψύχισμα φωνῆς. Τραγοῦδι τάχα νὰ εἶναι ἢ παραμῦθι; Κάτι περνάει ἀπ' ὀμπρὸς του. Μὴ ἀσπρόμαλλη γιγνῆσθαι ἢ τὸ τζάκι μετὰ τὴν κόκκινη φωτιά; Δὲν μπορεῖ νὰ ξεδιαλύνη. Καθάριον στέκει μόνον τὸ πανέμορρον παλάτι. Ἐκεῖνον ἔτανε τ' ὄνειρον. Τώρα;

— Ἀχ! πῶς ἤθελα νὰ κοιμηθῶ, εἶπε.

Πῆρε τὸ δρόμον γιὰ τὸ μικρὸν του σπῆτι. Ἡλιοβασιλευμα. Ἡ καμπάνα γλυκὰ σημαίνει σπερινόν. Πῶς ἤθελε νὰ κοιμηθῇ! Ἀποσταμένος. Νιώθει πῶς κάτι ἔσβυσε μέσα του. Κάτι ζήτησε ἀπ' τὴ γριούλα πού τὸν συντρόφειεν. Ἐγείρει λίγον στὸ κρεβάτι. Κάποιος γλυκὸς πνοῦ τοῦ σπᾶλῃσε τὰ μάτια. Νόμισε πῶς μὴ χρυσόμαλλη κορασίδα τόνε φιλοῦσε στὸ μέτωπον. Τὸ πρόσωπόν του σούρωσε, πῆρε μὴ γαλήνη ἄλλου κόσμου.

Ἀργασάλεψε. Μὴ σιγῆν ἔνοιξε τὰ μάτια. Κοίταξε πέρα. Μὲ μίαν ἑλαμψάν ἀπὸ θεῖα φεγγαβολή.

— Ἀ! τὸ παλάτι.

Εἶπε καὶ χαμογέλασε. Σιγὰ-σιγὰ ἢ λάμψη τῶν ματιῶν ἔσβυσε, καὶ σὺν τὰ χαιδεύει κάποιον ἀπαλώτατον χεῖρ' ἐκλείσαν ἀγᾶλι. Μὴ τὸ γλυκὸν χαμόγελο ἔμεινε στὰ χεῖλη του.

Ἡ γριὰ δὲν πρόφτασε. Ὅταν γύρισε τὸν κοιτάζει, ἔσκυψε, φίλησε τὰ χεῖλη του κ' ἓνα δάκρυ ξέφυγε ἀπ' τὰ στεγνὰ γεροντικὰ τῆς μάτια.

Κι' ὁ ἥλιος πού βασιλευε φώτισε μετὰ μίαν του ἀχτίδα τὸ χρυσοῦσαντο κεφάλι.

Μάρτης 1906.

ΜΗΤΣΟΣ ΑΝΘΕΜΗΣ.

«Ἐορτὴ...σύμφωνος!» Ἐναδιωρθῶν ἐγὼ: «Ἐορτὴ σύμφωνη!» Ἐπιμένει ὁ κύρ-Στέφανος καὶ τὴν ἕλλη μέρη διαβάω: «Ἐορτὴ... σύμφωνος!» κλπ.

Ἀνεξαρτήτως ὁμοῦ τῆς κυριαρχίας τοῦ κύρ-Στεφάνου, δὲν συμφωνῶ εἰς μερικὰ πράγματα μετὰ τοῦς δημοτικιστάς. Γνώμη μου ἀτομικὴ, ἐννοεῖται, τὴν ὅποιαν δὲν ἐκθέτω, διότι θὰ ἔπρεπε νὰ πᾶω κ' ἐγὼ ὑφὸς δασκάλου, πού δὲ μ' ἀρέσει.

Μ' ἀρέσει ὁμοῦ ἢ προσπάθεια αὐτὴ τῶν δημοτικιστῶν, ἐφόσον βλέπω ἐκεῖνον ἐκεῖ τὸ μωρέλι νὰ ἀποκοιτιέται μετὰ τὰ «τέττιξ» καὶ «φθεῖρα». Καὶ αὐτὸ μοῦ φέρε εἰς τὸ νοῦ τὸ γράμμα τοῦ ἀστείου ἢ σοβαροῦ ἐπιστολογράφου περὶ τῶν «κορασιῶν μας».

Τί μητέρα θὰ γίνῃ αὐτὴ ἢ κοῦκλα; Τί Ἑλληνας θὰ φτείσῃ ὅταν καὶ ἀφοῦ μεγαλώσῃ θὰ μιλά αὐτὰ τὰ φτεισιδωμένα παρδαλὰ Ἑλληνικά; Ὅχι ἐγίνετο δὲ πιθάνον ἀλλοιώτικη, ἀν' ἀντὶ ἀπὸ αὐτὰ ἐδιάβαζε: «τζιτζικας», «μῦτη», «ψεῖρα»; Ἐπιτρέψατέ μου νὰ τὸ πιστεύω...

ΤΙΜ. ΣΤΑΘ.

ΕΙΚΟΝΕΣ ΚΑΙ ΣΚΕΨΕΣ

ΒΡΑΧΟΙ

Φύσηξε ὁ πουνέντης ἀνάλαφρα καὶ μᾶς περέλουσε μετὰ μυρωμένους δροσιές.

Στέκομαι σ' ἓνα βράχον ἀπάνω καὶ σεργιανίζω τὰ βουνάκια τοῦ νησιοῦ μας.

Βράχοι, βράχοι, ὅλο βράχοι σκεπασμένοι ἀπὸ φουντωτὰ χαμόκλαδα φυτεμένα γύρω-τριγύρω τους. Οἱ φτωχοὶ! Πῶς με γνιτεύουν μετὰ τὴν παραποινιαρικὴν τους ὁμορφίαν!

Τώρα πού φύσηξε ὁ πουνέντης ἀνάλαφρα, ἢ καρδιά μου φτερωτὴ γοργανεβαίνει τίς ἀντικρυνὲς κορφοῦλες πού ἢ θεὰ τους τόσο μετὰ μαγνητίζει.

Συλλογισμένος στέκομαι κάθε μερὰ στὸ βράχον μου ἀπάνω. Καὶ σεργιανῶ τὰ βουνάκια τοῦ νησιοῦ μας πού δὲν εἶναι ἄλλο τίποτα· παρὰ βράχοι, βράχοι, ὅλο βράχοι σκεπασμένοι ἀπὸ φουντωτὰ χαμόκλαδα φυτεμένα γύρω-τριγύρω τους.

Οἱ βράχοι! Πόσες φορές τοῦς πλήγωσαν οἱ ἀντάρεις, τὰ χαλάζια, οἱ βροχὲς καὶ τὰ ὄμπροπελέκια! Μὰ καὶ πόσες φορές τοῦς γλυκοχαίδεψε τὸλόχρυσον τοῦ ἡλίου φῶς, πόσες φορές τοῦς ναυοῦριζαν μ' ἀπόκοσμα τραγοῦδια οἱ ταξιδιάρικες τῆς ἀνοίχης αὔρες! Μοιάζει τοῦ βράχου κ' ἡ ψυχὴ μου. Τὴν εδερῶν ἀνήκουστοὶ πόνοι, τὴν περέχουσαν λιγοθυμῆς δὲ κρυα, τὴνε συνέφασαν τῆς θλίψης μαυρίλες. Μ' ἀντικρυσε κ' ἡ ψυχὴ μου χαρὰς κύματα, εἶδε στοῦ κόσμου μέσα τὴν ἀνεμόδαρτην ζωὴν γιορτὲς ἀγάπης κ' ἐκελάδησε μ' ἀναγάλλιασθες γέλοια τὸ τραγοῦδι ἐνὸς νέου κόσμου ἀρμονικοῦ κ' ἑθαπλουμισμένου.

ΧΛΟΗ

Κάποιον ἐφιαλτικὸν ὄνειρον μοῦ σκοτεινιάζει τὴν ψυχὴν.

Ἄς πάω νὰ καθίσω στὴ φτωχικὴ χλόη, πού τόσο νόστιμα καὶ μετὰ τὸσον ὁμορφίαν ντύνει τὸ μικρὸν ἐκεῖνο λαγγάδι.

Οἱ μαρτιάτικες μαργαρίτες κ' οἱ ἀπριλιάτικες παπαρούνες τρέμουν ἀπὸ χαρὰς φρικιάσθη στοῦ μπάτι τὰ χᾶδια μέσα στοῦ Φοῖβου τὸ φωτόλουστο πέλαγον.

Πόσα δὲ μοῦ ἔλεγε τὰ ἐντομα πού κρυμμένα μέσα στὴν ἀγκαλιὰ τῆς χλόης ψάλλουν μετὰ χίλια στόματα τὸν ἀθάνατον παιδᾶν τῆς ζωῆς!

Καὶ τὰ πουλιὰ τὰ χαρωπά; Τώρα μὲν μᾶς ἦρθαν ἀπ' τοῦ χειμῶνα τὸ ταξίδι. Ἀχ! πόσο νοσταλγοῦσα τὸ πανέμορρον τραγοῦδι τους; Τανάλαφρό τους πέταγμα μοῦ θυμίζει τὰ πρῶτα φτερογύσματα τοῦ νοῦ μου, πού ἀνίσυχος νύχτες καὶ μέρες γύρευε τὴν ὁμορφίαν τῆς ζηλευμένης Ἀρμονίας.

Χόρτασε τὸ μάτι μου ἀπ' τὰ γέλοια πού ἀφήνει ἢ καταπράσινη ἀνθίσθη τοῦ λαγγαδιοῦ. Γέμισε ἢ ψυχὴ μου ἀπὸ τρανὲς εἰκόνες.

Φυσᾷ ὁ μπάτις πῶς γερὰ κ' ἢ χλόη στὸ φύσημά του φαίνεται πῶς ἀναδαίνει μ' εὐχαρίστησιν.

Γιατὶ τώρα ἢ ψυχὴ μου πλημμύρισε ἀπὸ χαρὰ; Καστελλόριζο. Μ. ΠΕΤΡΙΔΗΣ